

УТВЪРЖДАВАМ:

...15.10.2022.....
кдп инж. С. Църняклийски,
Изпълнителен директор на
ИА „Морска администрация”

ПРОГРАМА

ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПОДГОТВИТЕЛЕН КУРС
С КАНДИДАТИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ
ГЛАВЕН МЕХАНИК НАД 3000 КВ (СЪГЛ.ЧЛ.37, Т.1 Б."А"), ГЛАВЕН
МЕХАНИК ОТ 750 ДО 3000 КВ (СЪГЛ.ЧЛ.37, Т.2 Б."Г"), ВТОРИ МЕХАНИК ОТ
750 ДО 3000 КВ И НАД 3000 КВ, (СЪГЛ.ЧЛ.37, Т.4/5 Б."Г"), ПОКРИВАЩА
ИЗИСКВАНИЯТА НА ІМО МОДЕЛЕН КУРС 7.02

№	Подготовка	Теория (часа)	Упражнения (часа)	Практика (часа)	Всичко (часа)
1.	Морско инженерство				
1.1	Теория, устройство и експлоатация на хладилни и климатични уредби	10	2	-	12
1.2	Физически и химически характеристики на корабните горива и масла <ul style="list-style-type: none"> Физически и химически свойства на горивата Процес на горене Корабна горивна апаратура Сепарация на горивата Корабни масла – теория на мазането, характерни проблеми, анализи Греси	12	4	-	16
1.3	Теория и устройство на кораба <ul style="list-style-type: none"> Движение на центъра на тежест Водоизместване Напречна статична устойчивост Влияние на течностите върху стабилността Метацентрични диаграми, крен и диферент, моменти Докуване и засядане Ограничаване и контрол на щетите Корабно задвижване	20	-	-	20

	<ul style="list-style-type: none"> • Вибрации на корабния корпус и елементи • Рулеви устройства – влияние при движение • Съпротивление, задвижване и консумация на гориво • Корабни двигатели – гребни винтове, подрулващи устройства • Структура на корабния корпус 				
1.4	<p>Устройство и експлоатация на корабни дизелови двигатели</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основни компоненти • Работен процес • Горивни системи • Системи за мазане • Системи за стартиране и реверсиране • Охлаждащи системи • Системи за контрол • Пневматични системи • КСУ с повече от един двигател 	24	2	6	32
1.5	<p>Устройство и експлоатация на спомагателни механизми и възли</p> <ul style="list-style-type: none"> • Утилизация • Корабни парни котли • Изпарители и водоопреснители • Помпи • Сепаратори за горива и масла • Компресори • Трюмни сепаратори, инсинератори, системи за обработка на биологични отпадъци • Тръбни системи и клапани • Рулеви устройства • Гребни валове и винтове • Палубни механизми • Системи за мониторинг и контрол – пневматични, хидравлични, електрически и електронни 	18	2	4	24
1.6	<p>Управление на операциите по системи с повишени или конвенционални изисквания</p> <ul style="list-style-type: none"> • Баластни системи • Системи за обработка на остатъчни нефтопродукти, сточни води и биологични отпадъци. Предотвратяване на замърсяването • Пожарни системи 	8	-	-	8
1.7	Системи за вътрешна комуникация	2	-	-	2
		94	10	10	114

2*	Специализирано обучение по Английски език за корабни механици по Морско инженерство (съгласно IMO model course 3.17)	80			80
3	Експлоатация на електрически и електронни системи и механизми за мониторинг и контрол				
3.1	Теория на контрола	12	-	-	12
3.2	Многофазно електрозахранване	2	-	-	2
3.3	Променливотокови генератори	4	-	2	6
3.4	Автоматични регулатори за напрежение	2	-	-	2
3.5	Автоматични прекъсвачи	8	-	-	8
3.6	Генераторни защиты	4	-	-	4
3.7	Самостоятелна и паралелна работа на генератори	2	-	2	4
3.8	Трансформатори	2	-	-	2
3.9	Токоизправители	6	-	-	6
3.10	Разпределение на електрическата енергия	1	-	1	2
3.11	Защита на корабните ел.вериги	1	-	-	1
3.12	Кабели	1	-	-	1
3.13	Право- и променливотокови електродвигатели	3	-	1	4
3.14	Контрол и защиты на електродвигатели	6	-	2	8
3.15	Акумулатори и батерии	2	-	-	2
3.16	Корабно осветление	2	-	-	2
3.17	Електрически системи на танкерите	2	-	-	2
3.18	Електронни регулатори за честота на въртене	4	-	-	4
3.19	Системи за регулиране на нива, налягане и температури	4	-	-	4
		68		8	76
4	Техническа поддръжка и ремонт на ниво управление.				
4.1	Организация и процедури при системата за планирана поддръжка <ul style="list-style-type: none"> • Подготовка • Планови ремонти 	8		2	10
4.2	Откриване, идентифициране и анализ на неизправности. Отстраняване на дефекти. Превантивни дейности	30		10	40
4.3	Безопасни работни практики	10	-	-	10
		48	-	12	60
5	Управление експлоатацията на кораба и грижа за лицата на борда				
5.1	Основни принципи на корабната конструкция <ul style="list-style-type: none"> • Материали • Заварки • Напречни и надлъжни прегради • Водонепроницаеми врати и закрития • Корозия на материалите • Постоянно и периодично освидетестване. Докуване. Класови ремонти 	20		-	20
5.2	Влияние върху устойчивостта и мореходните качества на частично наводняване.	4	-	-	4

	Противодействия. Запознаване с изискванията на ИМО, международните конвенции и кодекси				
5.3	Международно морско право <ul style="list-style-type: none"> • Корабни документи и сертификати • Корабна товарна марка • SOLAS • MARPOL • Международни здравни правила • ISM code • ISPS code • Национално законодателство в съответствие с международните конвенции 	16	-	-	16
5.4	Поддръжане на системи и организация за безопасност <ul style="list-style-type: none"> • Запознаване със правилата и изискванията за спасителните средства • Организация на тренировките за борба с пожари и напускане на кораба (ИМО моделен курс 2.03 и 1.23) • Поддръжка на средствата за борба с пожари и напускане на кораба (ИМО моделен курс 2.03 и 1.23) • Действия за защита на личния състав в случай на аварийни ситуации • Действия по ограничаване щетите и спасяване на кораба при пожар, експлозия, сблъскване и засядане 	8	-	2	10
5.5	Създаване на аварийни планове и планове за ограничаване на щетите <ul style="list-style-type: none"> • Подготовка на аварийни планове • Подготовка на планове за ограничаване на щетите • Методи и средства за противопожарна защита (ИМО моделен курс 2.03) • Използване на спасителни средства (ИМО моделен курс 1.23) 	6	-	2	8
5.6	Оценка и управление на риска	10	-	2	12
		64	-	6	70
6	Заключителен изпит по т.1, 2*, 3, 4, 5	10	-	-	10
	Всячко	290	10	30	330

* Модул „Специализирано обучение по Английски език за корабни механици по Морско инженерство (съгласно ИМО model course 3.17)“ не е част от моделен курс 7.02 и предвидените за него часове не са включени в общия сбор

Забележка:

1. Лицата, които са преминали курса (7.02) при придобиване на по-ниска правоспособност, се освобождават от него при явяване за по-висока правоспособност.

2. Обучаващата институция, на база тази програма разработва собствена подробна учебна програма и задачи за упражнения и изпит на съответните тренажори, които се одобряват от ИАМА.

3. Тренажорите, на които се провеждат упражненията и практическите занимания се одобряват от ИА „Морска администрация”, ако преди това не са били одобрени за провеждане на курсовете „Управление на екипа и ресурсите в машинно отделение”

4. Обучаващата институция в съответствие със своята система за управление на качеството поддържа документация за всеки проведен курс, всеки обучаем и резултатите от курса.

5. На успешно издържалите заключителния изпит, обучаващата институция издава документ удостоверяващ успешното преминаване на курса.